

Chovatel a ošetřovatel ovcí a koz (kód: 41-046-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Chovatel a ošetřovatel ovcí a koz
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Evidence a označování ovcí a koz	3
Systémy chovu ovcí a koz, údržba stájí a ohrad	3
Manipulace se zvířaty	3
Krmení ovcí a koz	3
Pastva ovcí a koz	3
Péče o zdravotní stav ovcí a koz	3
Reprodukce ovcí a koz	3
Péče o narozená jehňata a kůzlata a o jejich správný růst	3
Získávání mléka na farmě	3
Zpracování kozího a ovčího mléka	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 26.04.2016 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Evidence a označování ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vedení prvotní evidence ovcí a koz ve stáji, stájového registru a hlášení do ústřední evidence hospodářských zvířat	Ústní ověření
b) Charakterizovat způsoby označování a označení předvést	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Rozpoznat a charakterizovat 10 plemen ovcí a koz	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Systémy chovu ovcí a koz, údržba stáji a ohrad

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat hlavní produkční systémy chovu pro ovce a kozy	Ústní ověření
b) Předvést čištění a dezinfekci zadaných stájových prostor, případně dojírny	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat postupy při zakládání a obnově trvalých travních porostů	Ústní ověření
d) Popsat základní pastevní systémy a technologie chovu	Ústní ověření
e) Posoudit stájové prostředí v zadaném objektu pro zvířata, navrhnout případná opatření pro zlepšení zoohygienických podmínek	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Manipulace se zvířaty

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést správný přístup ke zvířatům	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat a předvést zásady vhodné manipulace se zvířaty a jejich fixaci s ohledem na zákon o ochraně zvířat proti týrání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Charakterizovat zásady bezpečnosti při práci se zvířaty a vysvětlit nutnost jejich dodržování	Ústní ověření
d) Popsat a demostrovat přípravu zvířat na nákupní trh nebo výstavu, včetně zásad přepravy zvířat	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Krmení ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat techniku krmení, vyjmenovat kategorie krmiv	Ústní ověření
b) Rozpoznat minimálně 5 předložených vzorků krmiv, sensoricky posoudit jejich kvalitu a vhodnost pro zkrmování	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit vhodná krmiva pro určený druh, plemeno a kategorii zvířat s ohledem na roční období	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Objasnit význam doplňkových krmiv a premixů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Pastva ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat skladbu pastevních a lučních porostů a zásady produkce a konzervace objemných krmiv	Ústní ověření
b) Objasnit zásady a potřebu napájení zvířat s ohledem na pohodu zvířat	Ústní ověření
c) Vysvětlit význam pastvy a charakterizovat jednotlivé systémy pastvy	Ústní ověření
d) Popsat zařízení používaná na pastvinách s pevným oplocením	Písemné a ústní ověření
e) Popsat zařízení na pastvinách s elektrickým ohradníkem nebo mobilní elektrickou ohradou	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o zdravotní stav ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat péči o zdraví ovcí a koz a uvést preventivní opatření, popsat prevenci proti zavlečení chorob	Ústní ověření
b) Rozpoznat příznaky onemocnění na nemocném zvířeti (ovci nebo koze) nebo na fotografiích	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Změřit teplotu zdravého nebo nemocného zvířete	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat zásady poskytnutí první pomoci při zranění zvířete	Ústní ověření
e) Vysvětlit význam koprologických rozborů v chovech ovcí a koz a odebrat vzorek trusu	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat a předvést aplikaci perorálních léčiv	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Předvést ošetřování paznehtů	Praktické předvedení
h) Posoudit trias ovce nebo kozy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Reprodukce ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat způsoby připouštění a inseminace používané u ovcí a koz	Ústní ověření
b) Popsat základní příznaky říje a způsoby jejího vyhledávání u ovcí a koz	Ústní ověření
c) Uvést délku březosti, vlivy na ní působící a způsoby zjišťování gravidity u ovcí a koz	Písemné ověření
d) Uvést specifika péče o březí plemence ovcí a koz	Ústní ověření
e) Popsat příznaky blížícího se porodu u ovcí a koz	Ústní ověření
f) Charakterizovat průběh jednotlivých fází porodu a činnost ošetřovatele při porodu ovcí a koz	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o narozená jehňata a kůzlata a o jejich správný růst

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést péči o matku a narozená jehňata nebo kůzlata bezprostředně po porodu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit zásady odchovu jehňat a kůzlat do odstavu a jehniček a beránek a koziček a kozlíků po odstavu	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Získávání mléka na farmě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a technologické postupy používané při získávání mléka u koz a ovcí	Ústní ověření
b) Předvést dojení kozy nebo ovce	Praktické předvedení
c) Uvést činitele ovlivňující množství a kvalitu získaného mléka	Ústní ověření
d) Vysvětlit význam konzumace mléka a uvést jeho složení	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování kozího a ovčího mléka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ošetřit ovčí nebo kozí mléko po nadojení	Praktické předvedení
b) Charakterizovat technologie a pomůcky na zpracování mléka	Ústní ověření
c) Uvést hlavní principy a zásady při zpracování mléka	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Uchazeč musí při vstupu do chovu splňovat požadavky veterinárních předpisů. Pro ověření znalostí a dovedností uchazeče budou kompetence ověřovány nejen v učebně, ale také přímo v zemědělském podniku zaměřeném na chov ovcí nebo koz.

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a dodržování zásad správné zemědělské praxe. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Při práci je třeba hodnotit přístup ke zvířatům a respektování požadavků pohody zvířat. Je vhodné zadávat uchazečům komplexní úkoly, které umožní ověření několika kritérií v rámci jedné i více kompetencí.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělském nebo veterinárním oboru a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov malých přežvýkavců, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov malých přežvýkavců, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oboru vzdělání, který se týká chovu hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborných chovatelských předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- e) Vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve výzkumném ústavu v oblasti živočišné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- f) Profesionální kvalifikace 41-046-H Chovatel a ošetřovatel ovcí a koz a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov malých přežvýkavců, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zemědělský subjekt zaměřený na chov ovcí nebo koz, ovce nebo kozy
- objemná a jaderná krmiva
- pomůcky pro označování zvířat, pro manipulaci se zvířaty
- dopravník, stroje a zařízení pro přípravu a zakládání krmiv, mechanizace pro odklíz chlěvské mrvy
- pastviny, zařízení na pastvinách
- místnost pro písemnou část
- fotografie minimálně 10 plemen ovcí a koz, fotografie minimálně 3 nemocných ovcí a koz
- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK a SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Institut vzdělávání v zemědělství, o. p. s.

VÚŽV, v. v. i., Praha Uhřetěves

Mendelova univerzita v Brně

Pavel Mach – soukromý chovatel ovcí